

Läkarförbundets ordförande om Engqvists efterträdare

»Hon är ett helt oprövat kort på ämnesområdet«

En satsning på primärvården och mod att satsa på ett nationellt familjeläkarsystem. Det är vad Läkarförbundets ordförande Eva Nilsson Bågenholm önskar sig av socialminister Lars Engqvists efterträdare Ylva Johansson.

II Tidigare skolministern Ylva Johansson tar från den 13 september över efter socialminister Lars Engqvist, som avgår för att bli landshövding i Jönköpings län. Chef för Socialdepartementet blir dock nuvarande barn- och familjeminister Berit Andnor, och det blir alltså hon som ska kallas socialminister, från den 1 oktober.

Ylva Johansson får titeln vård- och äldreomsorgsminister, men hennes ansvarsområden ska ändå vara desamma som Engqvists.

Ordförande i Läkarförbundet Eva Nilsson Bågenholm är tveksam till om Ylva Johansson är rätt person.

– Hon är ett helt oprövat kort på ämnesområdet och på tunga poster. Och jag är väldigt förvånad över att den som får ansvar för sjukvård och äldreomsorg inte samtidigt blir socialminister. Man kan undra om det står för något.

När statsminister Göran Persson presenterade den nya vård- och äldreomsorgsministern i Björkviks Folkets park den 1 augusti lyfte han fram personalbehovet inom vård och omsorg som en av de frågor som Ylva Johansson ska ta tag i. Under sin tid som skolminister införde Ylva Johansson utbildningsstatsningen Kunskapslyftet och nu väntar ett motsvarande »omsorgslyft« inom äldreomsorgen. Inget av detta ska dock enligt Lars Engqvists pressekreterare Refik Sener tolkas som att Ylva Johansson skulle ha fått ett annat uppdrag än det Lars Engqvist haft.

Hoppas på satsning inom primärvården

Eva Nilsson Bågenholm konstaterar att den kompetenssatsning som nu är att vänta i alla fall inte kan beröra själva sjukvården, eftersom utbildningsnivån redan är hög där, omkring hälften av de anställda är högskoleutbildade, säger hon.

Det som Eva Nilsson Bågenholm helst vill att Ylva Johansson tar itu med är primärvården.

– Jag hoppas att hon satsar på primärvården och vågar bygga ut ett familjelä-

karsystem, att hon ser det här med nya ögon, inte politiska. Och det behövs mer pengar till sjukvården, det är en bit kvar till 10 procent av BNP.

Vid Distriktsläkarförbundets fullmäktigemöte före sommaren sa Lars Engqvist att han gärna såg att ett par landsting införde ett familjeläkarsystem på prov. Men så meddelade han inte långt därefter att han skulle avgå. Eva Nilsson Bågenholm hoppas att även Ylva Johansson ska vilja driva frågan att familjeläkarsystem införs som pilotprojekt i några landsting.

Ylva Johansson är född 1964. Hon var skolminister 1994–1998 och avgick efter att hon, som hon själv uttryckt det, blivit kär i finansministern, vid den tiden Erik Åsbrink. Ylva Johansson var senast VD för IT-utbildningsföretaget Att Veta men hon sparade bort sig själv i år då företaget visat sig vara en felsatsning med mångmiljonförlust. Enligt Sveriges radio Ekot förlorade hon närmare 1,5 miljon kronor i uppsägningslön på att tacka ja till ministeruppdraget.

Elisabet Ohlin

elisabet.ohlin@lakartidningen.se

Läkare sprang med OS-elden

I vit T-tröja och blå shorts sprang läkaren Nikos Heretakis 200 meter med den olympiska elden genom kommunen Rethymn på Kreta den tolfte juli. Trots att han från början var skeptisk är han glad att han tackade ja.

II – Det är som om någon säger tack för något bra man har gjort. Att få bära facklan är inte viktigt i sig. Men det de Olympiska spelen står för är viktigt, säger 31-åriga Nikos Heretakis.

Nikos Heretakis arbetade på vårdcentralen på den lilla ön Gavdo söder om Kreta när den olympiska eldens officiella sponsor ringde och frågade om han ville bli en av de cirka 5 700 personer som skulle springa med den olympiska elden genom Grekland.

– De förklarade att de hade läst om det jag gjort för Gavdos befolkning, och att det var därför de kontaktade mig, säger Nikos Heretakis.

Det var i vintras Nikos Heretakis gjorde sin AT-tjänst på ön Gavdo. På vintern har ön en befolkning på runt 90 personer. De flesta är över 65 år gamla och försörjer sig främst på fiske, jordbruk och boskapsskötsel. Pensionerna är låga så de flesta håller sig med fiskebåt, gård och djur tills benen inte orkar längre.

Vårdcentralen är inte mycket att tala om. Ett stenhus utan utrustning och resurser. När läkemedlen är slut kan det ta veckor innan nya kommer. På vintern när kaptenerna slutar köra sina färjor till Gavdo isoleras ön från omvärlden, ibland i flera veckor.

Det finns gamla som ätit mediciner i årtal utan att säkert veta vilket problem de har och att de borde ta just den medicinen. För ett blodprov måste man ta sig till sjukhuset i staden Chania på norra Kreta. En resa tur och retur tar sju till tio dagar och många har varken råd eller möjlighet att vara borta så länge.

Nikos Heretakis har vid flera tillfällen tvingats ta beslut han inte gillat. Som den gången han gipsade armen på en äldre kvinna utan röntgenbilder att gå efter. Efter en svår vinter bestämde sig Nikos Heretakis för att agera. Han kontaktade tidningar på Kreta och i Aten. Flera nappade och åkte till den bortglömda ön. Det skrevs en hel del om både den unge läkaren och svårigheterna han mött. Det i sin tur ledde till att alla som behövde ta prover fick åka helikopter över dagen till Chania. Invånarna på ön har blivit lovade mer resurser och bättre kommunikation. Det var mer än någon hade hoppats på.

Irini Mavroudis
frilansjournalist

Foto: PRESSENS Bild